

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 25. november 2019
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Karoline Ove Dahl
Sagsnr.: 2019-0030-2934
Dok.: 1282067

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 172 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 29. oktober 2019. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Nick Hækkerup

/

Jesper Hagen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 172 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren redegøre for status på politiets anvendelse af såkaldte skarpe numre frem for undersøgelsesnumre ved anmeldelser af voldtægt siden Justitsministeriets udspil ”Respekt for voldtægts ofre” fra januar 2016, og kan ministeren oplyse, om der er sket en udvikling i registreringen af antallet af voldtægtsanmeldelser?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der har oplyst følgende:

”Rigspolitiet kan indledningsvis oplyse, at politiet i 2016, i forlængelse af Rigsrevisionens beretning om politiets henlæggelse af straffesager fra maj 2015, har indført en ændret praksis for brug af undersøgelsessager. Det er i den forbindelse præciseret i Rigspolitiets ”Retningslinjer for registrering af mulige straffesager i politiets sagsstyringssystem” (POLSAS), som senest er opdateret i november 2018, at anmeldelser om mulige strafbare forhold, der indgives til politiet, som det helt klare udgangspunkt skal registreres på et straffesagsjournalnummer (også kaldet et ”skarpt nummer”). Registreringen skal ske i POLSAS i umiddelbar forlængelse af anmeldelsen.

I de tilfælde, hvor det ved politiets indledende vurdering af anmeldelsen er uklart, hvorvidt anmeldelsen vedrører et strafbart forhold, og/eller hvilken bestemmelse der kan være overtrådt, kan sagen indledningsvist oprettes som en undersøgelsessag. Hvis den helt indledende efterforskning viser, at der kan være tale om et muligt strafbart forhold, og/eller når det er afklaret, hvilken bestemmelse, der kan være overtrådt, skal der oprettes et straffesagsjournalnummer, hvori den tidligere oprettede undersøgelsessag og alt materialet herfra inddrages. Herefter vil det nyoprettede straffesagsjournalnummer indgå i kriminalitetsstatistikken. Der foretages ikke særskilt registrering af, at en sag tidligere har været en undersøgelsessag. En opgørelse over af antallet af undersøgelsessager, der efterfølgende er registreret med et straffesagsjournalnummer vil derfor kræve en manuel gennemgang af et stort antal sager.

For så vidt angår voldtægtssager er det yderligere indskærpet i Rigspolitiets ”Vejledning om politiets behandling af sager om voldtægt eller voldtægtslignende forhold”, at medmindre sagen undtagelsesvist afvises, anvendes som altovervejende udgangspunkt et ”skarpt journalnummer”. Hvis anmelderen eller vidner f.eks. beskriver et faktisk hændelsesforløb eller et realiseret gerningsindhold, som kunne svare til en voldtægt eller et voldtægts-

lignende forhold, skal sagen altid uden videre oprettes på et skarpt journalnummer.

Rigspolitiet har til brug for besvarelsen opgjort udviklingen i antallet af anmeldelser for voldtægt (skarpe numre), jf. tabel 1, samt udviklingen i antallet af undersøgelsessager, der vedrører sædelighed, jf. tabel 2. Dette undersøgelsesnummer vedrører alle former for sædelighedsforbrydelser, herunder voldtægt. Der findes derfor ikke et særskilt undersøgelsesnummer vedrørende voldtægt. Det fremgår bl.a. heraf, at antallet af voldtægtsanmeldelser er steget fra 570 i 2014 til 1.628 i 2018, samtidig med at antallet af undersøgelsessager vedrørende sædelighed er faldet fra 2.540 i 2014 til 1.455 i 2018. I 1. halvår 2019 har politiet registreret 777 anmeldelser for voldtægt og 686 sager registreret som en undersøgelsessag vedrørende sædelighed. Det formodes, at stigningen i ”skarpe numre” for voldtægt og faldet i undersøgelsessager vedrørende sædelighed bl.a. skyldes den ændrede registreringspraksis.

Som udgangspunkt registreres voldtægtssager ikke som undersøgelsessager, hvorfor der ikke er en specifik gerningskode, der henviser til undersøgelse om voldtægt. For at belyse spørgsmålet har Rigspolitiet i tabel 2 præsenteret de gerningskoder, der omhandler sædelighedsområdet, og på hvilke det kan tænkes, at der før den ændrede praksis i 2016, kan være registreret undersøgelsessager vedrørende voldtægt. Det bemærkes, at undersøgelsessagerne vedrørende sædelighed dækker over en række forskellige gerningsindhold, eksempelvis har undersøgelsessagerne i 2019 omhandlet bl.a. aktioner mod prostitutionsmiljøet i fællesskab med skattemyndighederne.

Rigspolitiet følger løbende udviklingen i antallet af undersøgelsessager vedrørende sædelighed og foretager lejlighedsvis stikprøver af, om politikredsene registrerer sagerne korrekt. Stikprøverne har vist, at undersøgelsesnumre anvendes korrekt, og stikprøverne har derfor ikke givet Rigspolitiet anledning til at præcisere reglerne over for politikredsene.

Tabel 1 – anmeldelser for voldtægt i perioden 2014 – 1. halvår 2019

	2014	2015	2016	2017	2018	2019 1. Halvår
Voldtægt	570	750	1.274	1.414	1.628	777

Kilde: Polsas/QlikView - låst kriminalitet. Voldtægt opgjort jf. definitionen af vold-, voldtægt- og våbensager (VVV-sager), som senest er præciseret i lov nr. 714 af 8. juni 2018.

Tabel 2 – undersøgelsessager vedrørende sædelighed i perioden 2014 – 1. halvår 2019

	2014	2015	2016	2017	2018	2019 1. Halvår
Sædelighed, under- søgelse	1.955	1.776	1.197	1.557	1.455	686
Børneporno, un- dersøgelse*	80	122	95	8	0	0
Prostitution, under- søgelse*	505	547	441	62	0	0
Sædelighed under- søgelse i alt	2.540	2.445	1.733	1.627	1.455	686

Kilde: Polsas/qlikView - låst kriminalitet.

* Gerningskoden er udgået i marts 2017

Det bemærkes, at opgørelserne er baseret på tal fra POLSAS. Opgørelserne er derfor behæftet med en vis usikkerhed, da POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke et egentligt statistiksystem.

Rigspolitiet kan afslutningsvis oplyse, at politiets journalisering i sager om voldtægt – herunder brugen af undersøgelsesnumre – har været underlagt særlige tilsyn fra de regionale statsadvokater, som hører under Rigsadvokaten. Rigspolitiet har derfor til brug for besvarelsen anmodet Rigsadvokaten om bidrag.

Rigsadvokaten har i den forbindelse oplyst følgende:

”Behandlingen af voldtægtssager har de senere år været genstand for stor opmærksomhed i anklagemyndigheden, og der er iværksat en række forskellige initiativer for at sikre, at de gældende regler og retningslinjer efterleves.

Samtidig har sager om voldtægt siden 2015 af flere omgange været genstand for et særligt tilsyn fra de regionale statsadvokater. Statsadvokaterne har således løbende ført tilsyn med bl.a. politiets journalisering i sager om voldtægt, herunder brugen af undersøgelsesnumre. Senest har statsadvokaterne via tilsynet i 2019 bl.a. haft fokus på, om Rigspolitiets vejledning om voldtægtssagers behandling følges samt de sager, hvor der sker henlæggelse eller frifindelse. I den forbindelse har statsadvokaterne fortsat haft fokus på, at kredsene journaliserer korrekt på ”skarpe numre”. Statsadvokaternes foreløbige resultat af tilsynet viser, at undersøgelsesnumre kun anvendes i meget begrænset omfang.”